

виждан като предзнаменование или „страшилище“, тъждествен е на ужасната *тайна*, скрита в самото битие (заземената позиция на лирическия субект спрямо *облака* и *облачния небосвод* е характерна и структуроизграждаща в късните творби „Истината“ – 1906 и „В часа на синята мъгла“ – 1909); когато е налице порив земното да се преодолее и героят да се потопи в трансценденталните сфери, *облакът* неизбежно символизира притегателната, омайна енигма и дори когато позицията на Аза е тотално променена (т.е. той е окончателно извисен), вече е закономерно и отъждествяването му със самия *облак*. В този смисъл не е изненадващо, че в „Да славим пролетта“ (1907) идентификацията на Аза с небесното (соларно-облачното) е програмно, декларативно поднесена: „След миг ще бъда облак – аз, / Мъжът...“ Бързаме да уточним, че *облачното* в поезията на Яворов съвсем не е еднозначен признак и еквивалент само на мъжко-небесното, на демиургично-божественото начало. Смятаме, че трябва да се схваща като проява на *духовното* в най-широк смисъл: „душа, мечтата ми е облак пълен с влага – / и нека те удави нейния порой!“ („Сафо“, 1909). Ако използваме разграничението на Юнг³⁸ между *animus* (дух) и *anima* (душа), то в този най-късно датиран Яворов текст, в който мъжкото е абсолютно изтрито, елиминирано, отявлено липсващо, става обяснимо защо *облакът* внезапно, поантово поразява и обема („удавя“) в себе си и душата (*anima*-та, т. е. пасивното начало).

Върнем ли се отново към избрания условен модел, бихме могли да се опрем на изрично разделените, раз-*пол*-овени негови символики: *облак – було, дреха, коси*. Тази раз-*пол*-овеност благоприятства едно правомерно четене на символичните значения в по-късните Яворови текстове. В „Милица“ най-общо *дрехата* и *косите* са атрибути на жената – знаци на нейната привлекателност и едновременно с това на уязвимостта ѝ. Пожеланото в поемата *тъмно було* (впрочем пожелание, недвусмислено отвеждащо към *десетредовия плет* в